

GEWONE ZITTING 2021-2022

11 JANUARI 2022

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

**Bespreking van een petitie ertoe strekkende
wijzigingen aan het verkeersreglement voor
dierenambulances aan te brengen**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Mobiliteit

door de heer Marc LOEWENSTEIN (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: Mevr. Leila Agic, de heer Julien Uyttendaele, mevr. Ingrid Parmentier, mevr. Isabelle Pauthier, mevr. Anne-Charlotte d'Ursel, de heren David Weytsman, Marc Loewenstein, mevr. Joëlle Maison, de heren Youssef Handichi, Christophe De Beukelaer, Arnaud Verstraete, mevr. Cieltje Van Achter, mevr. Carla Dejonghe.

Plaatsvervangers: Mevr. Leila Agic, de heren Julien Uyttendaele, Marc-Jean Ghysels, mevr. Aurélie Czekalski.

Andere leden: De heer Fouad Ahidar, mevr. Victoria Austraet, mevr. Bianca Debaets, de heren Jonathan de Patoul, Gaëtan Van Goidsenhoven..

SESSION ORDINAIRE 2021-2022

11 JANVIER 2022

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**Examen d'une pétition demandant des
aménagement du Code de la route en faveur des
ambulances vétérinaires**

RAPPORT

fait au nom de la commission
de la Mobilité

par M. Marc LOEWENSTEIN (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mme Leila Agic, M. Julien Uyttendaele, Mmes Ingrid Parmentier, Isabelle Pauthier, Anne-Charlotte d'Ursel, MM. David Weytsman, Marc Loewenstein, Mme Joëlle Maison, MM. Youssef Handichi, Luc Vancauwenberge, Christophe De Beukelaer, Arnaud Verstraete, Mmes Cieltje Van Achter, Carla Dejonghe.

Membres suppléants : Mme Leila Agic, MM. Julien Uyttendaele, Marc-Jean Ghysels, Mme Aurélie Czekalski.

Autres membres : M. Fouad Ahidar, Mmes Victoria Austraet, Bianca Debaets, MM. Jonathan de Patoul et Gaëtan Van Goidsenhoven.

Het verheugt de voorzitter dat deze petitie, die oproept tot wijzigingen in het verkeersreglement ten gunste van dierenambulances, wordt voorgelegd aan de commissie voor de mobiliteit. Het gaat om een primeur voor deze commissie. De petitie werd op 11 oktober 2021 bij het Parlement ingediend en door het Bureau in uitgebreide samenstelling, met toepassing van artikel 123.5 van het Reglement, naar deze commissie verwezen.

De indieners van het verzoekschrift worden vertegenwoordigd door mevrouw Elina Jolivet en de heer Roland Emegenbirn, oprichters van de diergeneeskundige spoedgevallendienst Vet Emergency.

I. Uiteenzetting van mevrouw Elina Jolivet, vertegenwoordiger van de indieners van de petitie

Mevrouw Elina Jolivet legt uit dat de petitie werd ingediend om het dierenwelzijn te verbeteren, opdat er sneller spoedeisende zorg kan worden verstrekt aan dieren aan huis. Dierenambulances worden niet als prioritaire voertuigen erkend. Bijgevolg vraagt de petitie dat ze worden uitgerust met een zwaailicht, mogen rijden op de voor tram en bus gereserveerde rijstroken en voor een spoedgeval sneller dan 30 km/u mogen rijden.

Mevrouw Jolivet en de heer Emegenbirn zijn dierenartsen en zaakvoerders van de onderneming Vet Emergency, die de klok rond dringende medische verzorging aan dieren biedt. De onderneming telt 15 dierenartsen en 5 voertuigen. De voertuigen bevatten alle geneesmiddelen die nodig zijn voor een interventie, maar ook zuurstof, brancards en analyseapparatuur. Ze transportereren ook dieren naar de dierenkliniek. Sinds de oprichting in 2014 werden zo'n 20.000 spoedgevallen behandeld, waarvan 4.000 in 2021. Levensbedreigende spoedgevallen zijn onder meer acute ademhalingsstress, convulsies en ongevallen op de openbare weg. De medische gevolgen en overlevingskansen van het dier hangen rechtstreeks af van de snelheid van de behandeling.

Gelet op de verkeersopstoppingen in Brussel, de snelheidsbeperking tot 30 km/u en het gebrek aan parkeerplaatsen, is het evenwel vaak moeilijk om op tijd bij het dier te geraken. Op sommige dagen brengen de dierenartsen meer tijd in het verkeer door dan in consulten. Dat heeft ernstige gevolgen voor de dieren: 4% of ongeveer 800 dieren sterven voordat de ambulance tot bij hen geraakt. Natuurlijk zouden sommige van die sterfgevallen hoe dan ook onvermijdelijk zijn geweest, maar de lijdensweg van het dier had dan wel verkort kunnen worden. Zelfs wanneer het leven van het dier niet op het spel staat, kan een trage interventie leiden tot extra pijn en ernstige blijvende gevolgen.

De dierenartsen gaan een middelenverbintenis, maar geen

La présidente se réjouit de la présentation devant la commission de la mobilité de cette pétition sollicitant des aménagements du Code de la route en faveur des ambulances vétérinaires. Il s'agit d'une première pour cette commission. Déposée au Parlement le 11 octobre 2021, cette pétition a été renvoyée vers notre commission par le Bureau élargi en application de l'article 123.5 du règlement.

Les pétitionnaires sont représentés par Mme Elina Jolivet et M. Roland Emegenbirn, fondateurs de la société de vétérinaires urgentistes « Vet Emergency ».

I. Exposé de Mme Elina Jolivet, représentante des pétitionnaires

Mme Elina Jolivet explique que cette pétition a été initiée dans un but d'amélioration du bien-être animal, en vue de permettre une plus grande rapidité d'intervention aux soins d'urgence pour des animaux à domicile. Ces véhicules ne sont pas reconnus comme prioritaires. Dès lors, la pétition demande à ce que ces véhicules puissent être équipés d'un gyrophare, rouler sur les bandes réservées aux trams et aux bus et rouler au-delà de 30 km/h quand l'urgence le commande.

Mme Jolivet et M. Emegenbirn sont vétérinaires et gestionnaires de la société « Vet Emergency », qui assurent des soins urgents 24h/24 pour les animaux. La société compte 15 vétérinaires et 5 véhicules. Ces derniers contiennent tous les médicaments nécessaires à une intervention, mais aussi de l'oxygène, des brancards et du matériel d'analyse. Ils permettent aussi le transport d'animaux pour une hospitalisation. Depuis la création de la société en 2014, quelque 20.000 urgences ont été traitées, dont 4.000 sur l'année 2021. Les urgences vitales concernent notamment des stress respiratoires aigus, des crises convulsives et des accidents sur la voie publique. Les séquelles et les chances de survie de l'animal sont directement corrélées à la rapidité de la prise en charge.

Or, étant donné la congestion du trafic bruxellois, la limitation de la vitesse à 30 km/h et le manque de places de stationnement, il est souvent difficile de parvenir à temps au domicile de l'animal. Certains jours, on passe plus de temps sur la route qu'en consultation. Cela a des conséquences graves pour les animaux : 4% d'entre eux, soit 800 animaux environ, meurent avant que l'ambulance ne parvienne jusqu'à eux. Certes, certaines de ces morts auraient été inévitables de toute façon, mais l'agonie de l'animal aurait pu en tout cas être abrégée. Même lorsque la vie de l'animal n'est pas en jeu, la lenteur de l'intervention peut engendrer un surcroît de douleur et des séquelles accrues.

Les vétérinaires ont une obligation de moyens, pas de

resultaatsverbintenis aan: ze moeten immers alles doen wat binnen hun mogelijkheden ligt. Vet Emergency beschikt over de beste apparatuur en bekwaam personeel, maar op verkeersopstoppingen heeft de onderneming geen vat. Om dat te verhelpen, moet de wetgever ingrijpen. Het verzoek om met een zwaailicht te worden uitgerust, is bedoeld om de andere weggebruikers in staat te stellen te bepalen of het voertuig zich al dan niet voor een spoedgeval verplaatst. De indieners vragen evenwel niet om een rood verkeerslicht of de voorrangsregels te mogen negeren, zoals een mensenambulance dat wel mag. Het voertuig zou onderworpen blijven aan de regels van het verkeersreglement. De onderneming heeft dat al tevergeefs aan de FOD Mobiliteit gevraagd.

De indieners van de petitie wenden zich daarom tot het Brussels Gewest, dat sinds de laatste staats hervorming om een wijziging van de politieregels voor het wegverkeer kan vragen. Er moet ook rekening worden gehouden met de nieuwe gewestelijke bevoegdheid inzake dierenwelzijn, op grond waarvan de gewestelijke wetgever onlangs dieren heeft erkend als wezens met gevoelens die bijzondere bescherming behoeven. Als het Gewest zoveel mogelijk mensen wil overhalen om de auto te laten staan, moet het bovendien ter compensatie bepaalde diensten aanbieden aan de bevolking, waaronder dierenambulances. Tot slot benadrukt mevrouw Jolivet dat de gevraagde afwijkingen slechts op een zeer klein aantal voertuigen betrekking zouden hebben. Het gaat hier enkel om bedrijfsvoertuigen voor dringend transport van dieren, die gemakkelijk herkenbaar zijn en uitsluitend door dierenartsen worden bestuurd. Een dergelijke maatregel zou niemand iets ontnemen en enkel positieve gevolgen hebben. Brussel zou dan een pionier van het dierenwelzijn in Europa worden.

II. Gedachtewisseling

De heer Marc Loewenstein vindt de eisen in de petitie legitiem en redelijk. Een snelle interventie van een dierenarts kan inderdaad van fundamenteel belang zijn voor het welzijn en zelfs het leven van onze huisdieren, maar ook om de eigenaars gerust te stellen, vooral wanneer men weet dat een Brusselaar op twee geen auto heeft, maar dat meer dan een op vier gezinnen een hond of een kat heeft.

De eisen in de petitie, ook al gaan ze over eigen banen en zones 30, zijn in essentie een federale bevoegdheid. Het zou aan de gewestregering staan om haar federale tegenhanger te onder meer het koninklijk besluit van 1 december 1975 aan te passen. Daartoe zal een voorstel van resolutie ([stuk A-402/1 - 2020/2021](#)) worden ingediend, dat onmiddellijk na deze gedachtewisseling zal worden besproken. Volgens de heer Loewenstein staat het statuut van de prioritaire voertuigen centraal in het debat. Dierenambulances moeten een duidelijk statuut krijgen om verwarring te voorkomen.

Voor het verlenen van afwijkingen van de snelheidsbeperkingen moet een onderscheid worden gemaakt tussen dringende en niet-dringende verplaatsingen. De eenvoudigste en duidelijkste oplossing zou erin bestaan dat

résultat, mais il s'agit justement de mettre tous les moyens de son côté. La société « Vet Emergency » se dote du meilleur matériel et d'un personnel compétent, mais les entraves liées à la circulation sont hors de sa portée d'action. Elle a besoin de l'intervention du législateur pour y remédier. La demande d'être équipé d'un gyrophare est destinée à permettre au public de déterminer si le véhicule se déplace pour une urgence ou non. Pour autant, les pétitionnaires ne demandent pas à pouvoir, à l'instar d'une ambulance pour humains, ignorer un feu de circulation rouge ou les règles de priorité. Le véhicule resterait soumis aux règles du Code de la route. La société a déjà formulé ces demandes, en vain, auprès du SPF Mobilité.

Les pétitionnaires se tournent dès lors vers la Région bruxelloise, qui peut demander une modification des règles de police de la circulation routière, depuis la dernière réforme de l'Etat. Il faut également avoir égard à la nouvelle compétence régionale du bien-être animal, au titre de laquelle le législateur régional a récemment reconnu aux animaux la qualité d'être sensible requérant une protection particulière. En outre, si la Région entend convaincre la plus large population possible de délaissier la voiture, il faut offrir en compensation certains services à la population, dont les ambulances vétérinaires font partie. Enfin, Mme Jolivet souligne que les dérogations demandées ne concerneraient qu'un nombre très restreint de véhicules. On parle uniquement ici de véhicules utilitaires, dédiés au transport urgent d'animaux, aisément identifiables comme tels et conduits exclusivement par des vétérinaires. Pareille mesure n'enlèverait rien à personne et n'aurait que des retombées positives. Elle ferait de Bruxelles une région pionnière du bien-être animal en Europe.

II. Échange de vues

M. Marc Loewenstein estime que les demandes de la pétition sont légitimes et raisonnables. Une intervention rapide d'un vétérinaire peut effectivement être fondamentale pour le bien-être et même la vie de nos animaux de compagnie mais aussi pour rassurer les propriétaires, surtout quand on sait qu'un Bruxellois sur deux n'a pas de véhicule mais que plus d'un ménage sur 4 a un chien ou un chat.

Les demandes reprises dans la pétition relèvent, même si l'on parle de sites propres et de zone 30, essentiellement de l'autorité fédérale. Il incomberait au gouvernement régional de demander à son homologue fédéral l'adaptation notamment de l'arrêté royal du 1er décembre 1975. Ce sera l'objet d'une proposition de résolution ([doc. A-402/1 - 2020/2021](#)), qui sera discutée dans la foulée du présent échange de vues. Selon M. Loewenstein, le statut de véhicule prioritaire est au cœur des débats. Il faut donner un statut précis aux ambulances vétérinaires, pour éviter toute confusion.

Il est nécessaire de distinguer les déplacements en urgence des déplacements non-urgents, pour accorder des dérogations aux limitations de vitesse. La solution la plus simple et la plus claire serait que ces ambulances vétérinaires soient

dierenambulances volgens het verkeersreglement als prioritaire voertuigen worden beschouwd. In dat geval zouden de kwesties van het gebruik van eigen banen, het zwaailicht en de vrijstelling van de maximumsnelheid van 30 km/u niet meer aan de orde zijn. Dat zou een wijziging van het verkeersreglement door de federale regering vereisen.

De spreker stelt voor om de voor de bussen gereserveerde stroken en de overrijdbare eigen banen ook toegankelijk te maken voor twee andere categorieën voertuigen: de voertuigen die kinderen met een handicap van en naar school vervoeren en vandaag abnormaal lange trajecten moeten afleggen, en de voertuigen die thuiszorg verlenen.

Wat de dierenambulances betreft, gaat het vandaag om minder dan 10 voertuigen. Dat betekent dat er vrijwel geen gevolgen zouden zijn voor de reissnelheid van de MIVB en voor de congestie op de eigen banen, maar dat belet niet dat rekening wordt gehouden met de eventuele uitbreiding van die dienst. Het zou wellicht ook belangrijk zijn om precies te bepalen welke voertuigen als dierenambulances worden beschouwd.

De heer Loewenstein heeft een suggestie voor de indieners van de petitie in verband met een punt dat ze niet hebben aangekaart. Hoe staat het met de parkeervoorschriften? Hebben ze in dat verband bijzondere eisen? De regering werkt aan een hervorming van de ordonnantie van 22 januari 2009 houdende de organisatie van het parkeerbeleid. Dat zou een gelegenheid kunnen zijn om de regeling zo nodig aan te passen.

Tot slot verzoekt de spreker de indieners van de petitie om contact op te nemen met "Parking Plus", dat mantelzorgers de mogelijkheid biedt om met een sticker "Parking Plus" te parkeren voor de garages van de buurtbewoners. Deze regeling, die in volle uitbreiding is, heeft thans betrekking op 100 mantelzorgers en 500 garages.

De heer Gaëtan Van Goidsenhoven, die tevens voorzitter is van de vereniging Veeweyde, heeft begrip voor de problemen die de dierenartsen ondervinden. Het Gewest moet ingrijpen. De verzoeken zijn evenwichtig en redelijk. Hij is het met de heer Loewenstein eens dat dierenambulances moeten worden erkend als prioritaire voertuigen, vooral omdat de gevolgen voor de busstroken verwaarloosbaar zouden zijn.

Evenals de heer Loewenstein heeft de spreker vragen over de parkeermoeilijkheden voor deze ambulances, die niet in de petitie worden vermeld. Anderzijds vraagt hij of de invoering van de snelheidsbeperking tot 30 km/u gevolgen heeft gehad voor de interventietijd van deze voertuigen.

De heer Arnaud Verstraete is allereerst verheugd over de behandeling van deze petitie, die een primeur is voor deze commissie. Het is belangrijk dat de burgers de parlementsleden op deze manier kunnen interpellieren. Evenzo is het toe te juichen dat het welzijn van dieren aan legitimiteit wint en een breed gedeelde zorg is onder de

considérées réglementairement comme des véhicules prioritaires. En pareille hypothèse, la question de l'accès aux sites propres, celle du gyrophare et de la dérogation aux 30km/h ne se poseraient plus. Ceci impliquerait une modification du Code de la route par le gouvernement fédéral.

L'intervenant glisse que les bandes réservées aux bus et les sites propres franchissables devraient d'ailleurs être également accessibles à deux autres catégories de véhicules : ceux assurant le transport scolaire des enfants en situation de handicap, qui doivent endurer des trajets aujourd'hui anormalement longs pour se rendre de leur domicile à leur école et inversement, ainsi que ceux assurant les services de soins à domicile.

Pour en revenir aux ambulances vétérinaires, on parle aujourd'hui de moins de 10 véhicules. Autant dire donc que l'impact serait quasi nul sur la vitesse commerciale de la STIB et l'encombrement des sites propres, mais cela n'empêche pas de tenir compte du potentiel développement de ce service. Il serait sans doute aussi important de qualifier précisément ce que l'on considère comme une ambulance vétérinaire.

M. Loewenstein adresse une suggestion aux pétitionnaires, sur un point qu'ils n'ont pas abordé. Quid des contraintes liées au stationnement ? Auraient-ils des revendications particulières à ce sujet ? Le gouvernement œuvre à un projet de réforme de l'ordonnance du 22 janvier 2009 portant organisation de la politique du stationnement. Cela pourrait être une opportunité pour adapter le dispositif, si nécessaire.

Enfin, l'orateur invite les pétitionnaires à prendre contact avec « Parking Plus », qui octroie aux soignants la possibilité de se garer devant les garages des riverains, au moyen d'un autocollant « Parking Plus ». Ce dispositif, en plein développement, concerne aujourd'hui 100 soignants et 500 garages.

M. Gaëtan Van Goidsenhoven, qui est par ailleurs président de l'association Veeweyde, est sensible aux difficultés rencontrées par les vétérinaires. La Région se doit d'intervenir. Ces demandes sont équilibrées et raisonnables. L'intervenant partage le point de vue de M. Loewenstein, selon lequel les ambulances vétérinaires devraient pouvoir être reconnues comme véhicules prioritaires, d'autant plus que l'incidence sur les bandes réservées aux bus en serait négligeable.

Comme M. Loewenstein, l'orateur s'interroge sur les difficultés de stationnement de ces ambulances, dont la pétition ne parle pas. D'autre part, il demande si l'instauration du régime de limitation de vitesse à 30 km/h a eu des effets sur le temps d'intervention de ces véhicules.

M. Arnaud Verstraete se réjouit tout d'abord de l'examen de cette pétition, qui est une primeur pour cette commission. Il importe que les citoyens puissent par ce biais interpellier les parlementaires. De même, il faut se féliciter que le bien-être animal gagne en légitimité et soit une préoccupation largement partagée au sein de la population. Il est bon que les

bevolking. Het is goed dat dieren de beste en meest tijdige zorg kunnen krijgen.

In die zin is de vraag van dierenartsen om zich een beetje te kunnen bevrijden van de beperkingen van het Brusselse verkeer te begrijpen. Maar veel beroepsbeoefenaars doen hetzelfde verzoek, zoals artsen, loodgieters, bewakingsdiensten enz. In dit geval moet worden toegegeven dat de betrokken voertuigen de bijzondere eigenschap hebben dat zij zich verplaatsen voor een zaak van leven en dood. De commissie zal erop toezien dat op dit verzoek het meest passende antwoord wordt gegeven in het kader van de bespreking van het voorstel van resolutie "tot uitbreiding van het gebruik van busstroken en bijzondere overrijdbare beddingen en tot afwijking van de maximumsnelheid van 30 km per uur ten behoeve van dierenambulances" (stuk nr. A-402/1).

De heer Verstraete vraagt of de ambulances die door de indieners van de petitie worden gebruikt, alle soorten dieren verzorgen, of alleen bepaalde categorieën. Is Vet Emergency het enige bedrijf dat dit soort diensten aanbiedt in Brussel? Hoeveel dringende verplaatsingen maakt het per dag?

Hoe wordt gecontroleerd of de oproep dringend is? Huisdiereigenaars zijn natuurlijk vaak emotioneel wanneer ze een dierenambulance bellen. Worden alle interventies van "Vet Emergency" als dringend beschouwd? Indien uitzonderingen op de verkeersregels zouden worden toegestaan aan de dierenambulances, zou een externe instantie dan kunnen nagaan of een verplaatsing wel degelijk dringend is? Moet alleen worden afgegaan op het oordeel van de ambulancier?

Hebben de indieners een schatting van het ontwikkelingspotentieel van dierenambulances? Met andere woorden, over hoeveel voertuigen zou het in de komende jaren kunnen gaan?

Mevrouw Cieltje Van Achter heeft aandachtig geluisterd naar de indieners van de petitie, van wie de verzoeken van gezond verstand getuigen en niet buitensporig zijn. Als taxi's eigen banen mogen gebruiken, waarom zouden dierenambulances, waarvan er overigens weinig zijn, dat dan niet mogen?

Is er een factor die tot het initiatief voor deze petitie heeft geleid? Zou het de invoering van de algemene snelheidsbeperking tot 30 km/u kunnen zijn? Hebben de indieners naast de FOD Mobiliteit ook andere bestuursniveaus benaderd?

Mevrouw Ingrid Parmentier is ingenomen met de bespreking van deze eerste petitie in de commissie mobiliteit. Zij is voorstander van een verbetering van de verkeersomstandigheden voor dierenambulances, zij het met enige voorzichtigheid, gezien de vele verzoeken om gebruik te mogen maken van de eigen banen. Hoe meer voertuigen als prioritair worden aangemerkt, hoe meer het effect van deze uitzonderingsregeling verwatert. Dit geldt ook voor de leesbaarheid voor de gebruikers van eigen banen en de

animaux puissent recevoir les meilleurs soins, prodigués dans les meilleurs délais.

En ce sens, on peut comprendre les demandes des vétérinaires de pouvoir se libérer un tant soit peu des contraintes de la circulation bruxelloise. Mais nombreux sont les professionnels à formuler la même demande, tels que les médecins, les plombiers, les services de gardiennage, etc. En l'occurrence, il faut admettre que les véhicules considérés présentent la particularité de se déplacer pour une question de vie ou de mort. La commission veillera à apporter à cette question la réponse la plus appropriée, dans le cadre de la discussion de la proposition de résolution « visant à élargir l'utilisation des bandes bus et sites spéciaux franchissables ainsi qu'à déroger à la limitation de vitesse à 30 kilomètres à l'heure au profit des ambulances vétérinaires » (doc. n°A-402/1).

M. Verstraete demande si les ambulances utilisées par les pétitionnaires prennent en charge toutes les sortes d'animaux, ou seulement certaines catégories d'entre eux. La société « Vet Emergency » est-elle la seule à proposer ce type de service à Bruxelles ? Combien de déplacements urgents effectue-t-elle par jour ?

Comment le caractère urgent de l'appel est-il contrôlé ? Les propriétaires d'animaux sont bien entendus souvent sous le coup de l'émotion quand ils appellent une ambulance vétérinaire. Toutes les interventions de « Vet Emergency » sont-elles considérées comme urgentes ? Si des privilèges dérogatoires aux règles de circulation devaient être accordés aux ambulances vétérinaires, une instance extérieure serait-elle en mesure de contrôler si un déplacement est effectivement urgent ? Faudrait-il s'en remettre uniquement à l'appréciation de l'ambulancier ?

Les pétitionnaires ont-ils une estimation du potentiel de développement des ambulances vétérinaires ? En d'autres termes, de combien de véhicules pourrait-on parler dans les années à venir ?

Mme Cieltje Van Achter a écouté attentivement les pétitionnaires, dont les demandes relèvent du bon sens et n'ont rien d'excessif. Si les taxis peuvent emprunter les sites propres, pourquoi les ambulances vétérinaires, qui sont d'ailleurs si peu nombreuses, ne le pourraient-elles pas ?

Y a-t-il un élément qui aurait suscité l'initiative de cette pétition ? Serait-ce l'instauration de la limitation généralisée à 30 km/h ? Les pétitionnaires ont-ils approché d'autres niveaux de pouvoir, outre le SPF Mobilité ?

Mme Ingrid Parmentier accueille avec joie la discussion de cette première pétition exposée devant la commission de la mobilité. Elle est favorable à une amélioration des conditions de circulation des ambulances vétérinaires, avec une certaine prudence toutefois, étant donné les nombreuses demandes d'utilisation des sites propres. Plus on qualifie des véhicules de prioritaires, plus on dilue l'effet de ce régime d'exception. Il en va aussi de la lisibilité pour les usagers des sites propres et des véhicules prioritaires. Il faudra donc agir

prioritaire voertuigen. Dit betekent dat voorzichtig te werk moet worden gegaan, ook al is het aantal voertuigen waarop de petitie betrekking heeft zeer gering.

De indieners vragen toestemming om een zwaailicht te gebruiken. Willen ze ook een sirene kunnen gebruiken? In ieder geval geeft mevrouw Parmentier er de voorkeur aan dat een ambulance kan worden aangemerkt als prioritair voertuig in de plaats van deze het recht te geven om in alle omstandigheden 50 km/u te rijden, dit om redenen van verkeersveiligheid. Zij sluit zich dus aan bij de vraag van de heer Verstraete over de controle van de criteria die bepalen of een verplaatsing dringend is, alsook bij de vraag over het ontwikkelingspotentieel van dierenambulancediensten. Tot slot herinnert de spreekster eraan dat het beter is de verkeersopstopping bij de bron aan te pakken, in de plaats van uitzonderingsregelingen op de verkeersregels toe te staan. Daarom steunt zij het kilometerheffingsproject "Smart Move".

Mevrouw Carla Dejonghe prijst het werk van dierenartsen, die diensten van onschatbare waarde verlenen voor huisdiereigenaars die radeloos zijn en zo snel mogelijk geholpen willen worden als de nood aan de man komt. Zij sluit zich aan bij de vraag over de ontwikkeling van deze diensten. Wat zijn de voorwaarden om een dergelijke dierenambulancedienst op te zetten?

Mevrouw Victoria Austraet prijst het werk van spoedartsen, of zij nu voor mensen of voor dieren zorgen, met inbegrip van niet-dringende gevallen en euthanasie. Huisdieren maken integraal deel uit van het gezin. Elke minuut telt, of het nu voor dieren of voor mensen is. De in de petitie geformuleerde verzoeken zijn dan ook volkomen legitiem en dragen bij tot het verkleinen van het verschil in behandeling tussen mens en dier.

Dierenambalances ontwikkelen zich in vele landen, omdat eigenaars niet altijd in staat zijn hun zieke huisdieren zelf naar de dierenarts te brengen. Deze dienst is dus essentieel. Het is dramatisch om een dier te zien sterven in een ambulance die de snelheidsbeperking van 30 km/u moet naleven, terwijl deze wordt ingehaald door taxi's op een rijstrook die is voorbehouden voor prioritaire voertuigen.

Werkt het bedrijf van mevrouw Jolivet samen met de opvangcentra voor wilde dieren? Veel wilde dieren sterven door gebrek aan spoedeisende hulp.

Mevrouw Bianca Debaets feliciteert de indieners en prijst het werk van de dierenambalances. Zij is bijzonder gevoelig voor dit onderwerp, aangezien zij tijdens de vorige zittingsperiode staatssecretaris voor Dierenwelzijn is geweest. Zoals gezegd, adopteren steeds meer Brusselaars een huisdier. Naar schatting zijn er 160.000 katten en meer dan 100.000 honden in onze stad. De gezondheids crisis, die het gevoel van eenzaamheid verergert, heeft deze cijfers waarschijnlijk nog doen stijgen. Vanuit dit oogpunt steunt mevrouw Debaets het reeds genoemde voorstel van resolutie.

De heer Christophe De Beukelaer verheugt zich erover dat

avec circonspection, même si le nombre de véhicules visés par la pétition est très faible.

Les pétitionnaires demandent l'autorisation de recourir à un gyrophare. Veulent-ils aussi pouvoir faire usage d'une sirène ? Mme Parmentier préfère en tout cas qu'une ambulance puisse être qualifiée de véhicule prioritaire plutôt que de lui accorder en toutes circonstances le droit de rouler à 50 km/h, pour des motifs de sécurité routière. Elle rejoint donc la question de M. Verstraete relative au contrôle des critères déterminant qu'un déplacement est urgent, ainsi que celle sur le potentiel de développement des services d'ambulances vétérinaires. Enfin, l'oratrice rappelle qu'il vaut mieux combattre la congestion automobile à la source, plutôt que d'accorder des régimes dérogatoires aux règles de circulation. C'est pourquoi elle appuie le projet de taxation au kilomètre, dénommé « Smart Move ».

Mme Carla Dejonghe salue le travail réalisé par les vétérinaires, qui exercent des services très précieux pour les propriétaires d'animaux, qui sont désemparés et souhaitent pouvoir être aidés aussi vite que possible quand le besoin se fait sentir. Elle se rallie à la question du développement de ces services. Quelles sont les conditions pour entreprendre un tel service d'ambulances vétérinaires ?

Mme Victoria Austraet rend hommage au travail effectué par les urgentistes, qu'ils s'occupent d'humains ou d'animaux, y compris dans les cas non-urgents et pour les euthanasies. Les animaux de compagnie font partie intégrante de la famille. Chaque minute compte, que ce soit pour les animaux ou les humains. Les demandes formulées dans la pétition sont donc tout à fait légitimes et participent à la réduction de la différence de traitement entre les humains et les animaux.

Les ambulances vétérinaires se développent dans de nombreux pays, puisque les maîtres ne sont pas toujours en mesure d'emmener eux-mêmes leur animal malade auprès du vétérinaire. Ce service est donc essentiel. Assister à la mort d'un animal dans une ambulance forcée de respecter la limite de 30 km/h, tandis que des taxis la dépassent sur une bande réservée aux véhicules d'urgence, est dramatique.

La société gérée par Mme Jolivet travaille-t-elle avec les centres de soin pour la faune sauvage ? Beaucoup d'animaux sauvages meurent faute de soins d'urgence.

Mme Bianca Debaets félicite les pétitionnaires et salue l'action des ambulances vétérinaires. Elle est particulièrement sensible au sujet, ayant assumé la charge de secrétaire d'Etat pour le bien-être animal sous la précédente législature. Comme cela a été dit, un nombre croissant de Bruxellois adoptent un animal de compagnie. On estime à 160.000 le nombre de chats et à plus de 100.000 le nombre de chiens dans notre ville. La crise sanitaire, qui aggrave le sentiment de solitude, a probablement encore accru ces chiffres. Dans cette perspective, Mme Debaets soutient la proposition de résolution déjà évoquée.

M. Christophe De Beukelaer se félicite que cette pétition

deze petitie een concreet aspect van het dierenwelzijn illustreert, dat niet kan worden herleid tot de kwestie van het ritueel slachten. Hij vraagt de indieners of er volgens hen nog andere elementen van het mobiliteitsbeleid zouden kunnen worden verbeterd, naast de elementen die in de petitie worden genoemd.

De heer Fouad Ahidar steunt ook de verzoeken van de petitie. Dierenambulances verlenen een essentiële dienst aan dieren.

*
* *

Mevrouw Elina Jolivet legt allereerst uit dat de petitie inderdaad geen verzoeken in verband met parkeren bevat, om niet te veel verzoeken te doen die dan toch niet zouden worden gehoord. Dit gezegd zijnde, is het waar dat het gebrek aan parkeerplaatsen een groot probleem is. Het kan gebeuren dat een dier om deze reden sterft, omdat de tijd om een parkeerplaats te vinden soms langer is dan de reistijd.

De door Parking.brussels toegekende vrijstellingskaarten voor dringende zorgen zijn voorbehouden voor huisartsen en kinderartsen. Dierenartsen hebben alleen recht op niet-dringende kaarten, die niet geldig zijn in oranje of rode zones en die elders slechts twee uur geldig zijn, wat onvoldoende is voor sommige soorten interventies. Voorts kende mevrouw Jolivet het "Parking+"-systeem niet.

In de petitie werd ook niet om een sirene gevraagd, om dezelfde redenen waarom er niet over parkeren werd gesproken. Dit zou een extra troef kunnen zijn.

De overgang van 50 km/u naar 30 km/u heeft duidelijk een negatief effect gehad op de reistijden van de ambulances van "Vet Emergency". Dit heeft de ritten vermoeiender gemaakt.

Het bedrijf Vet Emergency behandelt alle huisdieren, maar voornamelijk zoogdieren. In België kan een onderscheid worden gemaakt tussen dierenartspraktijken, die vaak door één persoon worden gerund, met wachtdiensten tijdens de week en soms op zaterdagmorgen, en dierenklinieken, die 24 uur per dag open zijn. "Vet Emergency" bevindt zich op het kruispunt van beide. Het bedrijf heeft geen praktijk en verleent alleen thuiszorg. Dierenartsen in een praktijk zijn over het algemeen terughoudend tegenover huisbezoeken, evenals klinieken, vanwege de tijd die daarvoor vereist is. Deze ambulancediensten breiden zich dan ook niet snel uit; in de komende jaren moeten in Brussel niet meer dan twintig van deze ambulances worden verwacht. Dit geldt des te meer daar het beroep van dierenarts het zwaar te verduren heeft. Een op de twee dierenartsen oefent zijn beroep niet langer uit en heeft zich op een andere activiteit toegelegd. Het is een zeer veeleisend beroep.

Geschat wordt dat 40% van de oproepen naar "Vet Emergency" echte noodgevallen zijn. De oproepen worden beantwoord door het secretariaat, dat bemand wordt door dierenartsassistenten of studenten diergeneeskunde, maar een

illustre un aspect concret du bien-être animal, qui ne saurait être réduit à la question de l'abattage rituel. Il demande aux pétitionnaires s'ils aperçoivent d'autres éléments de la politique de mobilité qui pourraient être améliorés, outre ceux qui figurent dans la pétition.

M. Fouad Ahidar se rallie lui aussi aux demandes inscrites dans la pétition. Les ambulances vétérinaires assurent un service essentiel pour les animaux.

*
* *

Mme Elina Jolivet explique tout d'abord que la pétition ne contient en effet aucune demande portant sur le stationnement, dans le souci de ne pas multiplier les demandes, au risque de ne pas être entendu. Ceci étant dit, il est vrai que le manque de places de stationnement est un problème criant. Il peut arriver qu'un animal meure pour ce motif, car le temps de chercher une place est parfois plus long que le temps de parcours.

Les cartes de dérogation allouées par l'agence Parking.brussels pour les soins urgents sont réservées aux médecins généralistes et aux pédiatres. Les vétérinaires n'ont droit qu'à des cartes pour soins non urgents, qui ne sont pas valables en zones oranges ni en zones rouges et dont la durée de validité ailleurs est limitée à deux heures, ce qui est insuffisant pour certains types d'intervention. Par ailleurs, Mme Jolivet ne connaissait pas le dispositif « Parking+ ».

La pétition ne demande pas non plus l'obtention d'une sirène, pour les mêmes raisons qu'elle n'a pas évoqué le stationnement. Ce pourrait être un atout supplémentaire.

Le passage du régime de vitesse à 50 km/h à celui à 30 km/h a clairement eu un effet néfaste sur les temps de trajet des ambulances de « Vet Emergency ». Les trajets en sont devenus plus fatigants.

La société « Vet Emergency » soigne tous les animaux de compagnie, mais essentiellement des mammifères. En Belgique, on peut distinguer les cabinets vétérinaires, souvent gérés par une seule personne, offrant des gardes en journée durant la semaine et parfois le samedi matin, et les cliniques vétérinaires, ouvertes 24 h/24. « Vet Emergency » se situe à la croisée des deux. La société ne dispose d'aucun cabinet et effectue uniquement des soins à domicile. Les vétérinaires en cabinet rechignent généralement à se déplacer à domicile, tout comme les cliniques, vu le temps que cela requiert. Ces services d'ambulances ne sont donc pas en pleine expansion ; il ne faut pas s'attendre à plus d'une vingtaine de ces ambulances à Bruxelles dans les années à venir. Cela est d'autant plus vrai que la profession de vétérinaire est en souffrance. Un vétérinaire sur deux n'exerce plus et s'est tourné vers une autre activité. C'est un métier très exigeant.

On estime que 40% des appels à « Vet Emergency » ont un réel caractère d'urgence. Les appels sont pris par le secrétariat, composé d'assistants vétérinaires ou d'étudiants vétérinaires, mais un vétérinaire régulateur est chargé

toezichthoudende dierenarts moet beoordelen hoe dringend de oproep is. Deze beoordeling kan niet worden uitgevoerd aan de hand van vooraf vastgestelde criteria. Zij is gebaseerd op empirisme en ervaring. Het is van essentieel belang oproepen te sorteren volgens urgentie.

Mevrouw Jolivet denkt dat het voor een externe instantie onmogelijk zou zijn na te gaan of de verplaatsing inderdaad dringend is. Het risico zou te groot zijn voor de dieren. Maar het zou zeker zinvol zijn te analyseren hoe de verplaatsingen van ziekenhuisambulances en ambulances van de DBDMH kunnen worden gecontroleerd.

Mevrouw Jolivet is deze petitie gestart naar aanleiding van de starre afwijzingen van de FOD Mobiliteit, eerst in 2016 en vervolgens in 2021. De federale overheid beschouwt dierenambulances niet als een prioriteit. Verontwaardigd over de dood van dieren als gevolg van verkeersopstoppingen, heeft de spreekster dan beslist een petitie in te dienen.

Het dringend vervoer van een dier door een dierenarts valt niet onder de Europese normen. Het bedrijf "Vet Emergency" heeft geen gestructureerde banden met centra voor wilde dieren, aangezien huisdieren al hun energie opsorpen. Niettemin heeft het reeds samengewerkt met de politie en met Leefmilieu Brussel, met name om een voortvluchtig hert in de straten van Ukkel te vangen, met verdoving.

De heer Roland Emegenbirt voegt daaraan toe dat veel categorieën van voertuigen weliswaar toegang vragen tot de voorbehouden rijstroken voor prioritaire voertuigen, maar dat bij slechts weinigen van hen een leven op het spel staat. Het is niet te vergelijken met een loodgietersprobleem, bijvoorbeeld.

Hij is van mening dat de controle op het dringende karakter van een oproep in handen van de dierenarts moet blijven. De wetgever moet hem in dat opzicht enig vertrouwen schenken.

De dierenarts is geen ambtenaar in overheidsdienst, maar valt onder de privésector. De verzoeken van de petitie zijn er ook op gericht dit beroep te verlichten, naast het belang van het dier zelf. Dit is een stressvol beroep met veel taken.

*
* *

De commissie beslist het debat te sluiten en een verslag op te stellen.

- Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,

Marc LOEWENSTEIN

De Voorzitter,

Anne-Charlotte d'URSEL

d'évaluer le degré d'urgence de l'appel. Cette évaluation ne saurait être réalisée à l'aide de critères préétablis. Elle repose sur l'empirisme et l'expérience. Il est indispensable d'opérer un tri entre les appels, en fonction de l'urgence.

Mme Jolivet pense qu'il serait impossible pour une instance extérieure de contrôler le caractère effectivement urgent du déplacement. Le risque serait trop grand pour les animaux. Mais il serait certainement judicieux d'analyser comment les déplacements des ambulances hospitalières et du SIAMU peuvent être contrôlés.

Mme Jolivet a initié cette pétition devant la rigidité des refus du SPF Mobilité, d'abord en 2016 puis en 2021. L'administration fédérale ne considère pas les ambulances vétérinaires comme une priorité. Révoltée par les morts d'animaux causées par la congestion automobile, l'oratrice a donc décidé d'opter pour une pétition.

Le transport en urgence d'un animal par un vétérinaire n'est pas soumis à des normes européennes. La société « Vet Emergency » n'entretient pas de liens structurés avec les centres dédiés à la faune sauvage, car les animaux de compagnie mobilisent toute leur énergie. Néanmoins, elle a déjà coopéré avec la police et avec Bruxelles Environnement, notamment pour se saisir, avec sédation, d'une biche fugitive dans les rues d'Uccle.

M. Roland Emegenbirt ajoute que, s'il est vrai que de nombreuses catégories de véhicules sollicitent l'accès aux bandes dédiées aux véhicules d'urgence, rares sont ceux pour qui la vie d'un être vivant est en jeu. Ce n'est pas comparable à un problème de plomberie, par exemple.

Il estime que le contrôle du caractère urgent d'un appel doit rester entre les mains du vétérinaire. Il faut que le législateur lui accorde une certaine confiance à cet égard.

Le vétérinaire n'est pas un agent des services publics, mais relève du secteur privé. Les demandes de la pétition tendent aussi à soulager l'exercice de cette profession, outre l'intérêt de l'animal lui-même. Ce métier est soumis à un stress intense, avec de multiples tâches à accomplir.

*
* *

La commission décide de clore les débats et de publier un rapport.

- Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.

Le Rapporteur,

Marc LOEWENSTEIN

La Présidente,

Anne-Charlotte d'URSEL

III. Bijlage

Petitie

Wijziging van de wegcode voor dierenambulances

Als spoeddierenartsen in Brussel en de periferie doen wij al zes jaar lang interventies, dag en nacht, 365 dagen per jaar, op straat, thuis, in uw tuin, in uw kelder.

Helaas worden onze superuitgeruste professionele ambulances nog steeds niet als prioritaire voertuigen erkend.

Tot tweemaal toe zijn onze verzoeken om toestemming voor een zwaailicht bij de FOD Mobiliteit afgewezen omdat wij niet tot de categorieën behoren die onder de regelgeving vallen.

Is dit geen kwestie van dierengezondheid en -welzijn?

Hoelang zou u bereid zijn op een dierenarts te wachten als uw huisdier pijn lijdt?

Om sneller te kunnen ingrijpen, hebben we toelatingen nodig om:

- een zwaailicht te gebruiken, om beter zichtbaar te zijn voor de andere weggebruikers; om iets meer gewettigd te zijn tegenover voetgangers, fietsers en automobilisten; om hen aan te sporen hoffelijkheid te tonen, waaraan het op onze wegen maar al te vaak ontbreekt;
- op tramstroken te rijden om net als taxi's tijdens de spits een file auto's te kunnen voorbijsteken, zonder door het rood licht te rijden;
- 50 kilometer per uur te mogen blijven rijden. Wij vragen niet om dezelfde toelatingen als een MUG-voertuig, maar om opnieuw een aanvaardbaarder interventietempo in te voeren voor een dier dat pijn lijdt.

Voor u, voor uw dieren.

Help ons onze inzet voor de gezondheid van dieren waar te maken.

Wanneer elke minuut telt, kunt u op ons rekenen.

Wij hebben uw hulp nodig om het welzijn van uw dieren te kunnen verdedigen voor het Brussels Parlement.

III. Annexe

Pétition

Aménagements du Code de la route en faveur des ambulances vétérinaires

Vétérinaires de l'urgence sur Bruxelles et sa périphérie, depuis six ans, nous intervenons de jour comme de nuit, 365 jours par an, en rue, à domicile, dans vos jardins, dans vos caves...

Malheureusement, nos ambulances professionnelles suréquipées ne sont toujours pas reconnues comme véhicules prioritaires.

Par deux fois, nos demandes d'autorisation pour avoir un gyrophare auprès du SPF Mobilité ont été refusées car nous n'entrons pas dans les catégories visées par la réglementation.

N'y a-t-il pas là un problème de santé et de bien-être animal ?

Combien de temps seriez-vous prêts à attendre un vétérinaire lorsque votre animal souffre ?

Pour améliorer notre rapidité d'intervention, il nous faudrait les autorisations pour :

- un gyrophare, pour avoir une meilleure visibilité vis-à-vis des autres utilisateurs de la voie publique ; pour être un peu plus légitimes face aux piétons, aux cyclistes et aux automobilistes ; pour les inciter à la courtoisie trop souvent absente sur nos routes ;
- rouler sur les voies de tram pour pouvoir remonter une file de voitures en heure de pointe au même titre que les taxis, sans brûler les feux rouges ;
- continuer à pouvoir rouler à 50 kilomètres à l'heure. Nous ne demandons pas les mêmes autorisations qu'un véhicule du SMUR mais de rétablir une vitesse d'intervention plus acceptable pour un animal en souffrance.

Pour vous, pour vos animaux.

Aidez-nous à respecter notre engagement en faveur de la santé animale.

Lorsque chaque minute compte, vous pouvez compter sur nous.

Nous avons besoin de votre aide pour pouvoir aller défendre le bien-être de vos animaux devant le Parlement bruxellois.